

Policja 997

<http://www.gazeta.policja.pl/997/informacje/141708,Urzedzenia-transportu-osobistego.html>
2018-12-17, 19:17

Urządzenia transportu osobistego

Od kilku lat rośnie zainteresowanie urządzeniami transportu osobistego. Zaliczyć można do nich produkty typu Segway, Ginger, Huler i inne o podobnej konstrukcji. Mogą nimi być również dwu- lub trzykołowe osobiste skutery elektryczne, hulajnogi z napędem elektrycznym, ale też zwykłe hulajnogi, deskorolki, longboardy, a nawet wrotki czy rolki.

Wiosna spowodowała, że wspomniane środki transportowe są coraz częściej obecne na chodnikach, drogach dla rowerów czy innych miejscach użyteczności publicznej. Jednośladowe czy dwuśladowe urządzenia z napędem elektrycznym są również masowo udostępniane turystom przez wypożyczalnie do celów rekreacyjnych albo wynajmowane na imprezy integracyjne, akcje promocyjne i pikniki. Zgodnie z ogólnym założeniem urządzenia te skonstruowane zostały w taki sposób, aby mógł poruszać się na nich każdy, bez względu na wiek i umiejętności, jak również wiedzę o przepisach ruchu drogowego.

POJAZD CZY NIE?

Często zdarza się, że w powodu braku odpowiednich umiejętności osoby korzystające z osobistych środków transportu tracą nad nimi kontrolę, wchodząc w konflikt z pieszymi lub rowerzystami. Stwarzane zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu na drogach publicznych są różne, najczęściej jednak dochodzi do przypadków najeżdżania na spacerujących pieszych w strefach zamieszkania lub na drogach wewnętrznych położonych w strefach ruchu. Podejmujący interwencje policjanci mogą mieć uzasadnione wątpliwości, czy urządzenia transportu osobistego są pojazdami, np. rowerami, a osoby z nich korzystające – kierującymi, np. kierujący rowerami, czy może są to piesi, którzy mogą poruszać się po chodnikach, ciągach komunikacyjnych dla pieszych, a tym samym, jakie mają prawa i obowiązki, o których mowa w ustawie Prawo o ruchu drogowym.

Problem polega na tym, że obecnie brak umocowań prawnych, przepisów homologacyjnych i warunków technicznych dla urządzeń transportu osobistego oraz szczegółowych zasad korzystania z dróg dla osób poruszających się tymi środkami.

W 2016 roku minister infrastruktury i budownictwa wnioskował o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do uregulowania problematyki korzystania z tego typu urządzeń na drogach publicznych. W procedowanym obecnie projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (numer UC65 w wykazie prac legislacyjnych Rządowego Centrum Legislacji) przewiduje się zmianę definicji pieszego oraz dodanie definicji „urządzenia transportu osobistego”. Projektowana ustawa określi również zasady poruszania się pieszego przy użyciu urządzenia transportu osobistego, a także pozwoli na poruszanie się po drogach przeznaczonych dotychczas wyłącznie dla rowerzystów.

DZIAŁAĆ RACJONALNIE

Wydaje się, że do czasu wejścia w życie odpowiednich regulacji prawnych policjanci powinni kierować się przede wszystkim racjonalnością działania w odniesieniu do osób korzystających z urządzenia transportu osobistego. Racjonalność w tym ujęciu należałoby rozumieć jako nastawienie na rozwiązywanie problemów (przyjmując działanie „miękkie”, czyli proaktywne), które wynikną z samego faktu używania środków transportowych w miejscach, w których obowiązują wszystkie przepisy ustawy Prawo o ruchu drogowym. W praktyce należy przede wszystkim dążyć do uświadomienia i edukowania osób w zakresie zagrożeń wynikających z poruszania się za pomocą urządzeń transportu osobistego.

Natomiast zdecydowaną reakcją, w tym ze stosowaniem środków przewidzianych prawem, należy stosować wobec osób, które zachowują się w sposób zagrażający bezpieczeństwu ruchu i naruszający prawa osób pieszych, rowerzystów i innych uczestników ruchu na drogach.

JAK PIESZY, ALE...

Jak zatem postrzegać osoby wyposażone w urządzenia transportu osobistego w świetle obecnie obowiązujących przepisów. Należy zgodzić się z poglądem, że osobę jadącą na zwykłej deskorolce, rolkach, longboardzie czy też hulajnodze, z uwagi na budowę tych urządzeń, ich rozmiar, wagę i przeznaczenie, można uznać za pieszego¹, pod warunkiem że prędkość, z jaką się porusza oraz stopień zagrożenia, jaki generuje dla innych użytkowników drogi, są podobne do tych, które cechują osoby piesze.

Pieszony jest osobą znajdującą się poza pojazdem na drodze i niewykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych

odrębnymi przepisami. Pieszym jest również osoba prowadząca, ciągnąca lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim. Pieszym jest dziecko w wieku do 10 lat kierujące rowerem pod opieką osoby dorosłej. Warto pamiętać, że dziecko w wieku do 7 lat może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która osiągnęła co najmniej 10 lat. Nie dotyczy to strefy zamieszkania, której wjazd i wyjazd są oznakowane odpowiednio znakiem D-40 i D-41 oraz drogi przeznaczonej wyłącznie dla pieszych oznakowanej znakiem C-16 „droga dla pieszych”. Należy podkreślić, że w strefie zamieszkania prędkość poruszających się pojazdów jest administracyjnie ograniczona do 20 km/h, a pieszy może w sposób dowolny korzystać z całej szerokości drogi, np. jezdni czy chodnika, i w każdym przypadku ma pierwszeństwo przed nadjeżdżającym pojazdem.

PIESZY - PRAWA I OBOWIĄZKI

Poruszając się poza strefą zamieszkania pieszy powinien przede wszystkim korzystać z chodnika lub drogi dla pieszych, a w razie ich braku – z pobocza. Jeśli nie ma pobocza lub czasowo nie można z niego korzystać, pieszy może korzystać z jezdni. W tym przypadku powinien jednak pamiętać, aby iść jak najbliżej krawędzi jezdni i ustępować miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi. Jeśli pieszy porusza się poboczem lub jezdnią, to powinien iść prawą stroną drogi. Dwóch pieszych może iść obok siebie, ale tylko na drogach o małym ruchu. Podkreślenia wymaga kwestia elementów odblaskowych, których powinien używać pieszy idący drogą po zmięczeniu poza obszarem zabudowanym (z wyjątkiem chodnika i drogi przeznaczonej wyłącznie dla pieszych). Elementy odblaskowe powinny być używane w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu drogowego. Przechodzenie przez jezdnię lub torowisko powinno odbywać się każdorazowo z zachowaniem szczególnej ostrożności, w miejscu – co do zasady – do tego przeznaczonym.

Częstą przyczyną wypadków drogowych z winy pieszych jest wchodzenie bezpośrednio przed nadjeżdżający pojazd, w tym również na przejściu dla pieszych, albo spoza pojazdu lub innej przeszkody o ograniczonej widoczności. Pieszemu nie wolno zwalniać kroku lub zatrzymywać się bez uzasadnionej potrzeby. Zakaz ten obowiązuje jednak tylko podczas przechodzenia przez jezdnię lub torowisko. Nie wolno również przebiegać przez jezdnię i chodzić po torowisku. Wskazane obowiązki pieszych czy zakazy nie obejmują dróg, na których zamknięty został ruch dla pojazdów.

NIE JAK PIESZY

Trudno uznać za pieszego osobę korzystającą z Segwaya, Gingera, Hulera czy longboarda, jeśli porusza się ze stosunkowo dużą prędkością (urządzenia te pozwalają rozpędzić się nawet powyżej 25 km/h). Urządzenia transportu osobistego nie są również pojazdami, ponieważ nie zostały ujęte we wskazanym przez ustawodawcę zamkniętym katalogu pojazdów. Przy rozpatrywaniu zdarzeń drogowych, które zaistniały na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub drodze wewnętrznej położonej w strefie ruchu, z urządzeniami transportu osobistego w ruchu należałoby uznać, że użytkownik naruszył zakaz dotyczący wykorzystywania drogi lub jej części, np. jezdni, chodnika, niezgodnie z jej przeznaczeniem (patrz art. 45 ust. 1 pkt 4 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). W tym kontekście należy wskazać, że drogę należy rozumieć jako wydzielony pas terenu, którego przeznaczeniem jest tylko i wyłącznie ruch lub postój pojazdów, ruch pieszych, jazda wierzchem lub pędzenia zwierząt (art. 2 pkt 1 Prd).

Niektórych urządzeń transportu osobistego, mimo podobnego wyglądu i konstrukcji, nie można również uznać za rower wspomagany silnikiem elektrycznym. Należy zauważyć, że zgodnie z drugą częścią definicji (art. 2 pkt 47 Prd) rowerem może być tylko taki pojazd, który jest wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały napęd elektryczny. W pojazdach typu Segway, Ginger czy Huler trudno doszukiwać się pedałów, za pomocą których uruchamiany jest pomocniczy napęd elektryczny.

Gdyby jednak założyć, że napędzane elektrycznie urządzenie transportu osobistego spełnia przesłanki pojazdu jakim jest rower (choć rowerem nie jest!), to osobie kierującej nim przysługiwałyby uprawnienia i obowiązki, o których mowa w ustawie Prawo o ruchu drogowym. Taki „rowerzysta” powinien zatem w pierwszej kolejności korzystać z drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów, a w razie ich braku drogi dla rowerów i pieszych, pobocza lub jezdni oraz stosować się do wszystkich znaków i sygnałów drogowych dotyczących rowerów. Tym samym należałoby liczyć się z zakazem ruchu lub wjazdu rowerów w określone miejsca, np. rynek miasta albo deptak.

Warto również pamiętać, że rowerzysta co do zasady nie powinien jechać po jezdni obok innego uczestnika ruchu. Zabronione jest czepianie się innych pojazdów oraz jazda wzdłuż po przejściu dla pieszych lub po chodniku. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego rowerem jest dozwolone wyjątkowo, gdy: 1) opiekuje się on osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem; 2) szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 50 km/h, wynosi co najmniej 2 m i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów; 3) warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła). Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych jest dozwolone pod warunkiem, że rowerzysta będzie jechać powoli, zachowywać szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.

*kom. JACEK GISZCZAK
ekspert w Wydziale Opiniodawczo-Analitycznym BRD KGP
zdj. Paweł Ostaszewski*

1 Por. R.A. Stefański, *Prawo o ruchu drogowym – Komentarz*, Warszawa 2008, s. 84-85.

A®

	
	 Ocena: 0/5 (0)

Data publikacji 13.04.2017